

Tips voor thuis: spelen en leren met papier en dozen

Kinderen hebben maar weinig nodig om te spelen en leren. Je koopt prachtige cadeaus voor hun verjaardag en waar spelen ze mee? De doos en het inpakpapier! Met hun enorme fantasie toveren ze een doos om tot een boot, een trein, een hut of een robot. Een groot stuk papier wordt een cape, een bal, een vlag of een goede plek om je onder te verstoppen. Dus wijden wij een blog aan ... papier! We horen je denken: 'Kunnen kinderen daar ook veel van leren?'. Zeker weten! Je kunt er echt meer mee doen dan alleen tekenen en knutselen. In de blog beschrijven we diverse activiteiten met papier die je met je kind kunt ondernemen. Ook leggen we kort uit waarom de aangeboden activiteiten belangrijk zijn voor de ontwikkeling van je kind.

Rollenspel

- Maak bankbiljetten. Vouw en knip een vel A4 papier meerdere keren dubbel om rechthoeken te creëren. Stempel of schrijf cijfers op de biljetten en speel winkeltje. Natuurlijk moet er iets te verkopen zijn om met het geld te kunnen spelen. Ook dat zou je met papier kunnen maken. Maak bloemen of vouwwerkjes. Of speel supermarkt en haal materialen uit je voorraadkast. Maak kaartjes waarop je diverse prijzen schrijft. Neem een blocnote en maak een boodschappenlijst. Speel het proces van winkel volledig uit, daar heeft je kind veel baat bij.

Het belang van rollenspel

In een kleutergroep zijn kinderen continu aan het leren, ze ontwikkelen zich nooit slechts op één vlak. We leggen het uit aan de hand van de bovenstaande beschreven activiteit:

Bij het maken van bankbiljetten zijn kinderen vooral motorisch bezig; ze knippen en vouwen het papier om de biljetten te maken. Vervolgens oefenen we met cijferherkenning door deze op het biljet te schrijven of te stempelen. Daarbij zouden ze de biljetten ook nog kunnen sorteren met dezelfde waardes bij elkaar. Vervolgens worden de biljetten gebruikt om te spelen. Ze moeten afrekenen, en dus optellen, hoeveel er betaald moet worden. Bij dit alles gebruiken ze hun fantasie en komt er veel taal vrij. Dit is de reden waarom kleuterleerkrachten spel hoog in het vaandel hebben staan. De kinderen zijn uiterst gevarieerd, uitdagend en vakoverstijgend bezig.

Meten

- Meet in huis van alles op met vouwblaadjes. Hoeveel vouwblaadjes heb je nodig om de eettafel te meten? En de salontafel? Welke is groter?
- Heb je grote vellen papier in huis of een oude rol behang? Leg je kind op de rol en maak een omtrek. Kleur de binnenkant in. Als je dit jaarlijks doet, heb je een geweldig leuk groeidocument.

Vouwen

- Vouw vliegtuigjes. Op internet zijn verschillende voorbeelden te vinden. Probeer er een aantal uit. Welke vliegt het verst? Neem het meetlint erbij en meet de afstand. Plak een Post-it op de plek en probeer de afstand steeds te overtreffen. Gebruik voor elke speler een eigen kleur Post-it.
- Vouw een bootje met vouwblaadjes. Neem een teil en laat de bootjes varen.
- Er zijn sowieso veel vouwwerkjes mogelijk. Meester Sander maakte [instructievideo's voor verschillende vouwwerken](#) zodat kinderen zelfstandig aan de slag kunnen.

Puzzelen

- Maak een tekening en knip deze in stukken. Maak zo je eigen puzzel. Als je twee verschillende tekeningen maakt, maak je het moeilijker.
- Als je beschikking hebt over een printer zou je ook een kleurplaat kunnen printen. Inkleuren, in stukken knippen, en puzzelen maar.
- Verstop de puzzelstukken in de kamer en geef aanwijzingen waar de kinderen deze stukken kunnen vinden.

Het belang van meten, vouwen en puzzelen

Bij meten, vouwen en puzzelen doen we onder andere een beroep op het ruimtelijk inzicht van een kind. Het stimuleren en trainen van het ruimtelijk inzicht is namelijk van groot belang voor de ontwikkeling van de motoriek. Onder ruimtelijk inzicht verstaan we

de vaardigheid van een kind om te begrijpen waar zij zich bevinden in de ruimte ten opzichte van hun omgeving. Wat is de afstand van de bal tot het doel? Hoe hard moet ik trappen om het doel te bereiken? Hoe ver moet ik mijn arm strekken om mijn beker te pakken? Bij meten leren kinderen dat er een maat is. Dit is belangrijk omdat kinderen de maten moeten leren begrijpen voordat ze een vergelijking kunnen maken. 'Ik ben kleiner dan jij' en 'Mijn beker is voller dan die van jou'. Dit is alles van cruciaal belang voor het latere rekenonderwijs.

Bij vouwen en puzzelen wordt vooral de motoriek op kleine schaal geoefend. Ook komen er veel begrippen aan de orde; vouw het blad naar de overkant, leg het stukje van de puzzel onderin. Puzzelen oefent de oog-handcoördinatie, het probleemoplossend vermogen en het geheugen. Het voltooien van een puzzel geeft een kind een gevoel van trots wat weer goed is voor het zelfvertrouwen.

Motoriek

- Knip stroken van gekleurd papier. Maak slingers van de stroken papier door ze in ringen aan elkaar te plakken. Zo maak je het huis gezellig.
- Knip snippers van folders. Maak confetti en vier een feestje. Je oefent de fijne motoriek en na afloop kan er worden geoefend met het vegen en stofzuigen.
- Teken verschillende patronen op een blaadje. Zigzag, golven etc. De kinderen kunnen deze patronen uitknippen. Let hierbij gelijk op hoe de kinderen de schaar vasthouden. Duim boven en met de lege hand stuur je het papier. Heb je een printer? Dan kun je ook [deze voorbeelden](#) printen.
- Laat je kind ook eens in andere materialen dan papier knippen, denk aan klei, karton, stofresten. Dit geeft een geheel andere ervaring.
- Scheuren is een belangrijke vaardigheid, hiermee oefent het kind de pincetgreep. Pak dun papier met beide handen tussen duim en wijsvinger vast en laat de handen tegengesteld van elkaar bewegen.
- Maak propfen van oude kranten of folders. Hoe stevig kun je de krant samen duwen tot een prop? Kun je met een stevige prop verder of hoger gooien dan met een losse prop?
Span een koord in de kamer en speel propbal! Zet een prullenbak aan een

kant en ga zelf aan de andere kant staan. Gooi de prop over de lijn en probeer deze in de prullenbak te mikken. Doe de test, welke prop werkt het beste?

- Maak kleine propjes en blaas deze over de tafel. Welke prop kwam het verst? Je kunt ook eventueel een rietje gebruiken. Heb je geen rietje? Rol een vel papier vanuit de hoek als een rol. Knip de uiteinden af en doe er wat plakband omheen om te voorkomen dat speeksel het rietje nat maakt. Bouw een parcours van blokken of Kapla en houd een wedstrijd. Wie krijgt zijn propje het snelst naar de finish?

Het belang van de motoriek

Met motoriek bedoelen we de beweeglijkheid van het lichaam. We maken onderscheid tussen de grove en fijne motoriek. Grove motoriek zijn de vaardigheden die de grote spieren aanspreken bij het lopen, spelen, springen, kruipen, dansen. Kortom: bewegen. Bij de fijne motoriek worden de kleine spieren aangesproken. Ze vergen meer oefening omdat de handelingen fijner en kleiner zijn. Het oefenen van de fijne motoriek is van belang voor bijvoorbeeld het knippen, veters strikken en het schrijven. Het oefenen van de mondmotoriek is van belang voor de spraak, het ademen en eten en drinken. Je oefent de mondmotoriek o.a. door te blazen, te klakken met de tong, te likken en het vormen van de tong.

Kinderen zijn niet gemaakt om stil te zitten. Als ze bewegen worden de hersenen dusdanig gestimuleerd wat van groot belang is voor de ontwikkeling van diezelfde hersenen.

Experimenteren met papier

- Zet met viltstift een brede streep op een strook keukenrol, ongeveer 5 cm onder de onderkant. Hang de onderkant van de strook in een glas met een bodempje water. Observeer wat er gebeurt.
- Ga gewapend met een vel papier en een potlood of krijtje door het huis. Door zachtjes over het papier te krassen op verschillende oppervlakken, ontstaan er verschillende reliëfs. Wie vindt de meeste verschillende structuren? Doe deze opdracht eerst samen, zodat het kind kan aanvoelen hoeveel druk

er op het potlood of krijtje uitgeoefend moet worden. Gebruik ook eens een donkere kleur papier en een lichte kleur krijt of potlood.

- Maak papieren helikopters van stroken en een paperclip. Op [YouTube](#) vind je een korte uitleg.
- Geef je kind een uitdaging. Hoe kun je van een vel A4 gemakkelijk een vierkant maken? En een driehoek? Het antwoord? Vouw een punt van het vel schuin naar boven. Knip de overvullige reep af, vouw het vel open en je hebt een vierkant. Knip het vel doormidden en je hebt twee driehoeken. Hoe maak je van zo'n driehoek dan weer een vierkant? Vouw de twee scherpste hoeken naar binnen. Kun je nu weer een driehoek vouwen?

Het belang van experimenteren

Experimenteren is iets wat we kinderen niet hoeven te leren maar we moeten wel zorgen dat de behoefte daartoe behouden. Dat doen we door kinderen te prikkelen en te stimuleren. Experimenteren is verwonderen, ontdekken, testen, stagneren, opnieuw proberen, doorzetten, succes ervaren en is vakoverstijgend. Wanneer kinderen bezig zijn met experimenteren worden verschillende ontwikkelingsgebieden continu aangesproken.

Dozen

- Heb je een kartonnen doos in huis? Vraag wat deze doos voor zou kunnen stellen, bijvoorbeeld: een huis. Wat zouden jullie kunnen doen om het huis af te maken? Knip een dak en maak van rood papier echte dakpannen. Maak een deur en een raam in het huis. Knip een opening in de deur, dit is de brievenbus. Maak een huisnummer en plak deze op. Maak er samen wat moois van.
- Maak van een schoenendoos een kijkdoos of een slaapkamer voor een knuffel. Met meerdere schoenendozen kun je een ziekenhuis inrichten. Laat je kind voor poppendokter spelen.
- Maak een voeldoos. Zorg voor twee gaten in de deksel en een scheidingswand in de doos. Stop verschillende items in de doos, steeds een aan elke kant. Twee wasknijpers, pennen, speldjes, poppetjes, Lego, pasjes, etc. Laat je kind steeds voelen en twee dezelfde items uit de doos halen.
- Maak een knuffeltrein van verschillende schoenendozen en een stuk touw. Prik gaten in de voor- en achterkant van de dozen en rijg het touw door de gaten. Maak een knop in het laatste gat en plak het vast op de doos. Speel nu samen treintje. Haal steeds verschillende knuffels op en geef opdrachten. Konijn zit in de achterste wagon, samen met bruine beer.
- Maak samen een vliegtuig van een doos. Op YouTube kun je diverse instructievideo's vinden. Bekijk deze samen en ga aan de slag of gebruik de eigen creativiteit.

Het belang van fantaseren

Het spelen van een rollenspel, het verzinnen en uitspelen van een verhaal, het fantaseren, het is bijzonder belangrijk voor meerdere elementen van de ontwikkeling van een kind. Er zit een stuk verwerking bij wat essentieel is voor het omgaan met situaties en het ontwikkelen van hun sociale vaardigheden. Daarnaast ontwikkelen kinderen de woordenschat, de zinsbouw en leren ze samen te werken en compromissen te sluiten. Door te fantaseren leren kinderen te gaan met hun emoties. Ze leren angsten te overwinnen en leren dapper te zijn.